

अनुयोगिन् त्रि० अनुयुक्ते अनु+युज-घिनुण् । प्रश्नकारके ।

अनुयोज्य त्रि० अनुयुज्यते निडुज्यते “अनु+युज-शक्यार्थे
आवश्यकार्थे वा गत्यत् । प्रश्नार्हे अवश्यनियोज्ये, त्वया कथ-
मित्यं कृतमित्याक्षेपेण कृतप्रश्ने, आज्ञाकारके, दासादौ च
“वासवानुयोज्यो दुश्मन्तः प्रणमति” शकु० ।

अनुरक्त त्रि० अनु+रन्ज क्त । अनुरागयुक्ते, अनुगतः रक्तं
रागम् अत्या०स० । प्राप्तरक्तवर्णे ।

अनुरक्ति स्त्री अनु+रन्ज-क्तिन् । अनुरागे ।

अनुरञ्जकं त्रि० अनुरञ्जयति अनुरक्तं करोति अनु+रन्ज-
णिच्-खुल् । अनुरागयुक्तकारके ।

अनुरञ्जन न० अनु+रन्ज-णिच्-भावे ल्युट् । अनुरागयुक्त
करणे “विश्वेषामनुरञ्जनेन जनयन्मानन्दमिति” रामा० ।
कर्त्तरि ल्यु । अनुरञ्जके त्रि० ।

अनुरञ्जित त्रि० अनु+रन्ज-णिच्-कर्मणि क्त । यस्य अनु-
रागः कृतः तस्मिन्, अनुरन्तीकृते जने ।

अनुरणन अनु+रण-ल्युट् । घण्टादिशब्दज प्रतिध्वन्यात्मके
शब्दसन्ताने व्यञ्जनरूपशब्दशक्तिभेदे, ध्वनिभेदे च ।

अनुरत त्रि० अनु+रम-कर्त्तरि क्त । अनुरक्ते, अभिरते च ।

अनुरति स्त्री अनु+रम-भावे क्तिन् । अनुरागे ।

अनुरस त्रि० अनुगतो रसम् । माधुर्यादिरसानुगते “भूमिजं
युरु नातिवातलं भूमितश्चास्थानुरसं” इति “मधुरानुरसं
रुचं लवणानुरसं लघु । नाय्यास्तु मधुरं स्तन्यं कषयानुरसं
हिममिति” च सुश्रुतम् ।

अनुरहस त्रि० अनुगतं रहः अत्या०स० अचसमा० ।
निर्जनदेशानुगते ।

अनुराग पु० अनु+रन्ज+घञ् । अत्यन्तप्रती, स्नेहे च ।
अनुरूपो रागः प्रा०स० । अनुरूपरागे । “अनुरागवन्तमपि
लोचनयोरिति” भाषः “प्रणादस्तु शब्दः स्यादनुरागज”
इत्यमरः । “प्रियानुरागस्य मनःससृजतेरिति” रघुः ।
अनुगतो रः गं गतिस० । प्राप्नोति हित्यवस्ये त्रि० ।

अनुरागिन् त्रि० अनु+रन्ज-घिनुण् कुत्वम् । अनुराग-
युक्ते स्त्रियां ङीप् । “वेद्याञ्चाननुरागिणीमिति” सा०द०
अनुरात्र अव्य० रात्रौ विभ० अव्ययी० अचसमा० । रात्रा-
वित्यर्थे, प्रतिरात्रे च । “तस्मात् स्तनुरात्रं पत्याविच्छते”
इति श्रुतिः । अनुगतो रात्रिम् । रात्रानुगते त्रि० ।

अनुराधा स्त्री० अनुगता राधां विशाखाम् अत्या०स० ।
सप्तविंशतिधाविभक्तस्य राशिचक्रस्य सप्तदशभागात्मके नक्ष-
त्रभेदे “रेवत्युत्तररोहिणीशुक्रशरोमूलानुराधामघेति”

ज्योति० । “राधे विशाखे सुहवानुराधाज्येष्ठासु नक्षत्रेष्विति”
श्रुतिः । “शिखिगुणरसेन्द्रियानलशशिविषयगुणतुपञ्चवसु-
पक्षाः । विषयैकचन्द्रभूतार्थवाग्निरुद्राश्विनसुदहनाः । भूत-
शतपञ्चसवो द्वात्रिंशच्चेति तारकामानम् । क्रमशोऽश्विन्या-
दीनां कालस्ताराप्रभाषेण । नक्षत्रजसुद्धाहे फलमद्वैन्ता-
रकाभितैः सदसत् । दिवसेर्ज्वरस्य नाशो व्याधेरन्यस्य वा
वाच्यः” इति वृ० उक्तेस्तस्याः चतुस्तारात्मकत्वम् । अश्विन्य-
मदहनकमलजशशिशूलभृददितिजीवफणितरः । योन्य-
र्यमदिनद्वत्त्वदृपवनशक्राग्निमित्वाश्च । शक्रो निर्वृतिस्तोयं
विश्वे देवा हरिर्वसुर्वरुणः । अजपादोऽहिर्बुध्न्यः पूषा
चेतीश्वरा भानाम्” इति वृहत्संहितोक्तेस्तस्या मित्देव-
ताकत्वम् । तस्य च योगतारा “ज्येष्ठाश्रवणमैत्राणां वार्ह-
स्पत्यस्य मध्यमा” इति सूर्यसि० उक्तेर्मध्यमा तारा ।
तत्र भवः अणो लुक् “लुक्तद्धितलुकीति” पा० स्त्रीप्रत्ययस्य
लुक् । अनुराधस्तज्जाते त्रि० । नक्षत्रेषु युक्तः काल
इत्यणस्तु लुप् “लुपि युक्तवद्वृत्तिवचनमिति” पा० अनु-
राधा अनुराधानक्षत्रयुक्तकाले ततः सप्तम्यर्थे तृतीयेति
भेदः । वृ० दीर्घः । अनुराधाप्यत्र ।

अनुरुद्ध-त्रि अनु+रुध-कर्मणि क्त । अपेक्षिते ।

अनुरुध् त्रि० अनु+रुध-क्लिप् । अनुरोद्धरि अपेक्षके । कर्मणि
क्लिपि वेदे उपसर्गदीर्घः । अनुरुद्धे । “आक्षितपूर्वास्वपरा
अनुरुद्ध ऋ० ३,५,५, “अनुरुद्ध अनुरुद्धमिति” भा० ।

अनुरूप अव्य० रूपस्य सादृश्ये योग्यत्वे वा अव्ययी० ।
रूपस्य सादृश्ये, योग्यतायाञ्च । अर्थ आद्यचि । तद्वति
त्रि० । “अथासुररूपाभिनिवेशतोषिषेति” कुमा० ।
“सत्त्वानुरूपा सर्वस्य अज्ञा भवति भारत” गीता ।
द्वादशाहसाध्ये यागे वहिष्यमानगतानां त्रयाणां तृचानां
मध्ये मध्यमे तृचे । “स्तोत्रियानुरूपौ तृचौ भवतः वृष-
खनस्तृचा भवन्ति तत्र उत्तमः पर्यास” इति ता० ब्रा० ।
प्राप्ततानां वहिष्यमानगतानां त्रयाणां तृचानां स्तोत्रियः,
अनुरूपः, पर्यासश्चेति त्रीणि नामानीति भा० ।

अनुरोध पु० अनु+रुध-घञ् । अनुसरणे, आराध्यादेरिष्ट-
सम्पादनेच्छायाञ्च । “मित्रस्थानुरोधेन द्विविधं कृतमास-
नमिति” “नानुरोधोऽस्त्यनध्याये” इति च मनुः ।

अनुरोधिन् त्रि० अनु+रुध-णिनि । अपेक्षके । स्त्रियां ङीप् ।
“पतिव्रतानां समयानुरोधिनोति” रामा० । [भाषणे ।

अनुलाप पु० अनुवीक्षायां वारंवारं लप्यते लप-वञ् । सुह-
अनुलिप्त त्रि० अनु+लिप-क्त । गन्धादिना कृताहुवेमे